

Undersökningen om levnadskostnader 1990

Förhandsuppgifter om finländarnas konsumtion II

14.10.1991

1. Konsumtionsutgifter och -mängder

Hushållens konsumtionsutgifter och konsumtionsmängder år 1990 undersöks konsumtionsgruppsvis och jämförs med uppgifterna för år 1985. Det bör observeras att det i undersökningens nuvarande skede saknas vissa konsumtionsposter i alla grupper (med undantag för gruppen kläder och skodon). Se närmare kapitel 4.

Livsmedel och drycker samt mat och dryck på restauranger och kaféer

Förhandsuppgifterna om konsumtionsutgifterna ger vid handen att genomsnittshushållet år 1990 använde 18 290 mark på livsmedel och 2 560 mark på drycker.¹ Tillsammans gör detta ca 23 760 mark. Hushållens utgifter för livsmedel o.dyl. var således i genomsnitt 1 980 mark per månad år 1990. Räknat per person var utgifterna 10 020 mark i året och 840 per månad.

Tabellerna 1 och 2 visar fördelningen av konsumtionsutgifterna för livsmedel, drycker osv. efter hushållsstorlek och storumråde.

Ett exempel är att ett tvåpersoners hushåll använde 1 900 mark och ett fyrapersoners hushåll 3 020 mark per månad på livsmedel, drycker osv. år 1990.

År 1985 användes 15 080 mark på livsmedel, 1 470 på drycker samt 2 040 på mat och dryck på restauranger och kaféer. Sammanlagt användes således 18 580 mark per hushåll på denna grupp, eller 7 870 mark per person. Detta innebär en 28 procents ökning för hushållens del på fem år. Räknat per person är ökningen 27 procent. Livsmedelsutgifterna har stigit med 21 procent och utgifterna för drycker med 75 procent. På restaurang- och kafébesök användes 43 procent mera pengar i fjol än år 1985.

Med konsumentprisindex mätt steg livsmedelspriserna i genomsnitt 16 procent från 1985 till 1990. Motsvarande stegring var 35 procent för drycker och 41 procent för mat och dryck på restauranger och kaféer. Detta innebär att en tydlig realökning uppvisas endast ifråga om utgifter för drycker.

¹ Här ingår inte arbetsplatsmåltider eller andra avgiftsbelagda måltider. Uppgifterna för dessa erhålls senare.

TABELL 1.
Utgifter för livsmedel och drycker samt mat och dryck på restauranger och kaféer per hushåll, efter hushållets storlek 1990, i mark

	Samtliga hushåll	1 person	2 personer	3 personer	4 personer	5 personer	6+ personer
Livsmedel och drycker samt mat och dryck på restauranger och kaféer	23 755	12 092	22 848	29 606	36 242	39 447	45 894
Livsmedel	18 290	8 907	17 186	22 830	28 249	32 590	40 198
Bröd och spannmålsprodukter	3 052	1 650	2 885	3 665	4 521	5 399	6 478
Kött	4 581	2 050	4 347	6 080	7 158	7 842	9 503
Fisk	684	418	774	786	859	891	886
Mjök och mjölkprodukter	2 075	892	1 864	2 637	3 306	4 058	5 907
Ost	1 018	462	963	1 317	1 669	1 747	1 665
Ägg	261	117	263	317	396	453	629
Fetter och oljor	835	416	821	1 001	1 222	1 514	1 897
Frukter och bär samt frukt- och bärprodukter och -rätter	1 580	780	1 445	1 918	2 505	2 993	3 430
Grönsaker, grönsaksprodukter och grönsaksrätter	1 143	588	1 150	1 432	1 654	1 822	2 116
Potatis och potatisprodukter	334	150	304	416	550	611	825
Övriga livsmedel	2 727	1 383	2 370	3 262	4 409	5 260	6 862
Drycker	2 561	1 225	2 652	3 386	3 973	3 583	2 611
Alkoholfria drycker	460	201	413	612	771	849	808
Alkoholdrycker	2 101	1 024	2 239	2 774	3 201	2 734	1 803
Mat och dryck på restauranger och kaféer	2 904	1 961	3 010	3 390	4 020	3 274	3 085
Mat på restauranger och kaféer	1 696	992	1 683	2 108	2 598	2 090	2 075
Dryck på restauranger och kaféer	1 208	969	1 326	1 282	1 422	1 184	1 009

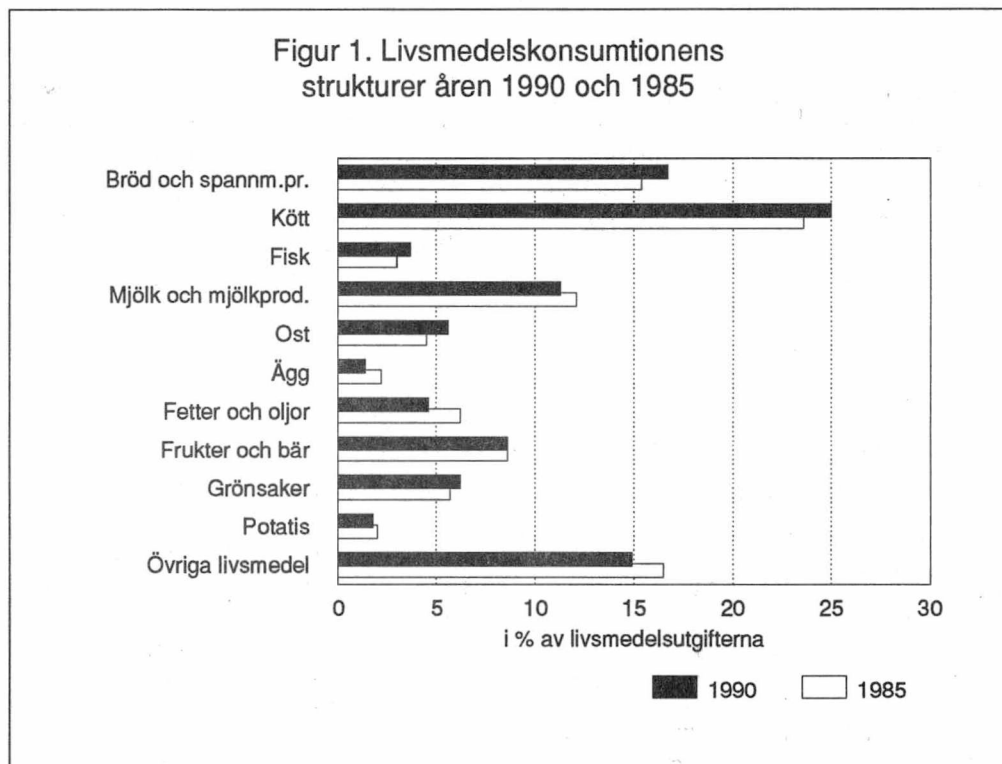
Fördelningen av konsumtionsutgifterna för livsmedel (se fig. 1) visar att det i föl användes relativt sett mindre pengar på ägg, mjök och mjölkprodukter samt fetter och oljor än för ett halvt årtionde sedan. Också potatisens andel av konsumtionsutgifterna har minskat. Däremot har konsumtionsutgifterna för bröd och spannmålsprodukter, kött, fisk, ost samt grönsaker ökat relativt sett sedan 1985.

Inom gruppen livsmedel har konsumtionsutgifterna för t.ex. rökt eller grillat griskött, fisk, ost och sötsaker stigit mer än genomsnittet i nominella termer. Också konsumtionsutgifterna för bröd och spannmålsprodukter samt grönsaker förefaller ha ökat märkbart. Mest pengar användes på kött (ca 4 580 mark per år) och på bröd och spannmålsprodukter (3 050 mark per år).

TABELL 2.
Utgifter för livsmedel och drycker samt mat och dryck på restauranger och kaféer per hushåll, storområdesvis 1990, i mark

	Hela landet	Huvudstadsregionen	Övriga Södra Finland	Mellersta Finland	Norra Finland
Livsmedel och drycker samt mat och dryck på restauranger och kaféer	23 755	24 388	23 722	22 717	25 128
Livsmedel	18 290	17 212	18 128	18 430	20 434
Bröd och spannmålsprodukter	3 052	2 833	3 053	3 134	3 237
Kött	4 581	4 135	4 636	4 600	5 084
Fisk	684	746	672	663	674
Mjök och mjölkprodukter	2 075	1 516	2 046	2 339	2 550
Ost	1 018	1 141	1 048	859	1 046
Ägg	261	207	264	279	305
Fetter och oljor	835	608	814	1 002	932
Frukter och bär samt frukt- och bärprodukter och -rätter	1 580	1 600	1 532	1 547	1 807
Grönsaker, grönsaksprodukter och grönsaksrätter	1 143	1 309	1 177	1 015	1 018
Potatis och potatisprodukter	334	343	346	307	338
Övriga livsmedel	2 727	2 774	2 541	2 688	3 443
Drycker	2 561	3 229	2 612	2 013	2 454
Alkoholfria drycker	460	484	471	411	485
Alkoholdrycker	2 101	2 745	2 141	1 602	1 969
Mat och dryck på restauranger och kaféer	2 904	3 948	2 982	2 274	2 240
Mat på restauranger och kaféer	1 696	2 157	1 767	1 375	1 355
Dryck på restauranger och kaféer	1 208	1 790	1 215	898	886

Figur 1. Livsmedelskonsumtionens strukturer åren 1990 och 1985

Konsumtionsutgifterna för mjök, ägg, fetter och oljor, frukter och bär, potatis, socker och kaffe uppvisar en märkbar minskning. Konsumtionen mätt i nominella markbellopp minskade för dessa livsmedels del. För kaffets del var minskningen en tredjedel, vilket beror på att både konsumtionsmängd och pris har sjunkit.

På drycker användes enligt förhandsuppgifterna mer än en tredjedel mer pengar år 1990 än år 1985. Speciellt alkoholutgifterna steg kraftigt: utgifterna för mellanöl och A-öl steg till mer än det dubbla, och utgifterna för svaga viner steg med hela 153 procent. Man bör emellertid komma ihåg att undersökningarna traditionellt har gett alltför låga uppgifter om utgifter för konsumtion av alkoholdrycker. Denna gång torde uppgifter ligga närmare sanningen än tidigare.

Också konsumtionsutgifterna för mat och dryck på restauranger och kaféer har ökat märkbart sedan år 1985. Speciellt kan nämnas att konsumtionsutgiften för öl uppvisar en ökning om 81 procent.

På fem år har konsumtionen av livsmedel förändrats också kvantitativt. År 1985 var t.ex. mjölkkonsumtionen 163,3 liter per person, mot endast 143,1 liter per person år 1990. Det har skett en gradvis övergång från konsumtion av mjök till konsumtion av ost. Ostkonsumtionen har stigit från 8,3 till 9,8 kg. Förbrukningen av smör och smör-margarinblandningar har sjunkit från 8,7 kg till 5,5 kg per person, medan margarinkonsumtionen har stigit från 5,0 kg till 6,0 kg per person.

Av övriga tydliga förändringar kan nämnas att konsumtionen av potatis har minskat till 39,0 kg från en nivå om 49,2 kg per person fem år tidigare. Också äggkonsumtionen har sjunkit från 9,6 kg till 7,3 kg, och konsumtionen av mjöl och gryn har sjunkit från 27,0 kg till 22,7 kg. För ett halvt årtionde sedan användes 16,3 kg socker, mot endast 12,8 kg i fjol. År 1990 dracks det också mindre kaffe än tidigare. Kaffekonsumtionen sjönk från 8,6 kilo till 7,8 kilo per person.

Bland dryckerna har konsumtionen av mellanöl ökat från 11,1 liter till 17,3 liter per person och år.

Kläder och skodon

Enligt förhandsuppgifterna använde hushållen 6 940 mark (ca 2 930 per person) på kläder och skodon år 1990 (se tabellerna 3 och 4). År 1985 uppgick dessa utgifter till 5 060 mark per hushåll. Ökningen är 37 procent. Samtidigt har priserna på kläder och skodon stigit med 18 procent.

Inom denna grupp har konsumtionen av träningskor ökat med 88 procent, vilket är klart över genomsnittet. Produktens andel av konsumtionsutgifterna är emellertid rätt liten. Mest pengar användes på ytterkläder (mer än 4 580 mark), vilket innebär en konsumtionsutgiftsökning på närmare hälften över fem år.

TABELL 3.
Utgifter för kläder och skodon per hushåll, efter hushållets storlek 1990, i mark

	Samtliga hushåll	1 person	2 personer	3 personer	4 personer	5 personer	6+personer
Kläder och skodon	6 940	3 363	6 160	9 013	11 516	11 998	13 038
Kläder och reparation av kläder	5 813	2 800	5 210	7 622	9 614	9 871	10 464
Ytterkläder	4 584	2 254	4 105	5 987	7 627	7 512	8 104
Underkläder	587	240	522	804	995	1 082	1 150
Babykläder	47	0	18	176	50	72	147
Diverse ekiperingsartiklar	271	122	222	311	516	582	501
Tyg och garn	292	144	317	304	410	604	514
Tillverkning och reparation av kläder ..	32	41	27	39	16	19	49
Skodon och reparation av skodon	1 120	563	937	1 391	1 885	2 127	2 574
Skodon	1 091	537	913	1 347	1 849	2 110	2 563
Skoreparation och -material	29	26	24	44	35	17	11
Hyrning av kläder och skodon	7	0	14	0	16	0	0

TABELL 4.
Utgifter för kläder och skodon per hushåll, storområdesvis 1990, i mark

	Hela landet	Huvudstads-regionen	Övriga Södra Finland	Mellersta Finland	Norra Finland
Kläder och skodon	6 940	7 898	6 652	6 366	7 691
Kläder och reparation av kläder	5 813	6 649	5 570	5 332	6 392
Ytterkläder	4 584	5 312	4 444	4 105	4 951
Underkläder	587	663	547	577	634
Babykläder	47	53	52	29	56
Diverse ekiperingsartiklar	271	301	245	241	387
Tyg och garn	292	264	253	361	335
Tillverkning och reparation av kläder ..	32	56	28	19	30
Skodon och reparation av skodon ..	1 120	1 219	1 082	1 031	1 298
Skodon	1 091	1 158	1 060	1 012	1 276
Skoreparation och -material	29	61	22	19	23
Hyrning av kläder och skodon	7	30	0	2	1

Hushållsinventarier, -förnödenheter och -tjänster

Hushållsinventarier o.dyl. anskaffades enligt förhandsuppgifterna i betydligt större utsträckning år 1990 än fem år tidigare. Konsumtionsutgifterna för hushållstextilier o.dyl. och för reparation av dessa har mer än fördubblats. På mat-tor användes två tredjedelar så mycket pengar som år 1985.

Lika mycket hade utgifterna för plantor, mylla och gödselmedel stigit, vilket i främsta hand torde bero på utvecklingen av marknadens utbud (tillgängligheten) av dessa produkter.

Ökningen i konsumtionsutgifter för hushållsinventarier är betydligt högre än prisstegringen för dessa produkter (22 procent). (Se tabellerna 5 och 6).

TABELL 5.
Utgifter för hushållsinventarier o.dyl. per hushåll, efter hushållets storlek 1990, i mark

	Samtliga hushåll	1 person	2 personer	3 personer	4 personer	5 personer	6+personer
Mattor	314	199	315	502	359	322	284
Hemtextilier	704	336	701	899	1 103	1 090	1 134
Hushållskärl	272	115	269	369	401	526	422
Hushållsredskap	70	26	77	82	105	113	199
Hushållverktyg och bruksföremål	184	57	171	258	291	435	402
Övriga husgeråd	158	59	166	183	250	343	287
Rengörings-, tvätt- och polermedel och -redskap	344	142	306	460	592	614	724
icke varaktiga konsumtionsvaror av papper och plast	275	121	261	342	453	479	571
Övriga icke varaktiga konsumtionsvaror .	172	79	188	193	259	303	266
Plantor, mylla och gödselmedel	612	235	768	685	943	687	950

TABELL 6.
Utgifter för hushållsinventarier o.dyl. per hushåll, storområdesvis 1990, i mark

	Hela landet	Huvudstads-regionen	Övriga Södra Finland	Mellersta Finland	Norra Finland
Mattor	314	361	320	253	352
Hemtextilier	704	753	690	656	783
Hushållskärl	272	335	250	262	267
Hushållsredskap	70	85	67	65	63
Hushållverktyg och bruksföremål	184	200	194	170	154
Övriga husgeråd	158	173	160	130	189
Rengörings-, tvätt- och polermedel och -redskap	344	316	342	339	410
icke varaktiga konsumtionsvaror av papper och plast	275	269	271	263	320
Övriga icke varaktiga konsumtionsvaror .	172	180	163	148	247
Plantor, mylla och gödselmedel	612	544	665	612	528

Sjuk- och hälsovård

Enligt förhandsuppgifterna har konsumtionsutgifterna för mediciner och farmaceutiska produkter stigit med 65 procent på fem år. Utläggerna för undersökning och vård som inte ersätts av sjukförsäkringen har ökat ungefär lika mycket. Från 1985 till 1990 har sjuk- och hälsovården blivit i genomsnitt 50 procent dyrare mätt med konsumentprisindex.

I motsats till de tidigare nämnda utgifterna har t.ex. utgifterna för privatvårdsläkarens arvoden minskat också nominellt sett. (Se tabellerna 7 och 8).

Samfärdsel, telekommunikation och turism

I fråga om utgifter för samfärdsel o.dyl. kan speciellt noteras att utgifterna för turism mer än fördubblats sedan år 1985. Som framgår av tabellerna 9 och 10 användes så mycket som 3 510 mark per hushåll för utlandsresor (resebiljetter och valuta) år 1990. Detta innebär en ökning om 130 procent jämfört med tidigare. Prissteget inom samfärdsel var endast 24 procent. Dessutom användes nästan två gånger mera pengar på paketresor till utlandet (över 2 050 mark).

Å andra sidan kan man notera den ganska stora ökningen i service- och reparationskostnader för bilar och övriga transportmedel (41 procent). Samtidigt har bränsle- och smörjmedelsutgifterna (bl.a. bensin) ökat med 47 procent till över 3 890 mark per år och hushåll (priserna har stigit med endast 8 procent, och bensinen har stigit med 7 procent).

TABELL 7.
Utgifter för sjuk- och hälsovård per hushåll, efter hushållets storlek 1990, i mark

	Samtliga hushåll	1 person	2 personer	3 personer	4 personer	5 personer	6+personer
Mediciner och farmaceutiska produkter . .	964	738	1 108	1 127	964	887	1 257
Privatvårdsläkarens arvoden	527	296	611	629	624	790	679
Undersökning och vård som inte ersätts av sjukförsäkringen	115	93	139	93	121	165	114
Poliklinikavgifter	176	103	208	190	235	206	205

TABELL 8.
Utgifter för sjuk- och hälsovård per hushåll, storområdesvis 1990, i mark

	Hela landet	Huvudstadsregionen	Övriga Södra Finland	Mellersta Finland	Norra Finland
Mediciner och farmaceutiska produkter . .	964	1 017	941	990	905
Privatvårdsläkarens arvoden	527	767	565	357	349
Undersökning och vård som inte ersätts av sjukförsäkringen	115	99	124	101	143
Poliklinikavgifter	176	126	148	259	183

TABELL 9.
Utgifter för samfärdsel o.dyl. per hushåll, efter hushållets storlek 1990, i mark

	Samtliga hushåll	1 person	2 personer	3 personer	4 personer	5 personer	6+personer
Service- och reparationskostnader för bilar o.dyl.	1 758	467	1 826	2 697	2 642	2 558	5 516
Bränsle- och smörjmedel	3 894	1 195	3 886	5 401	6 465	7 118	7 910
Resor med tåg, buss och spårvagn i hemlandet	1 011	960	958	1 143	1 080	912	1 384
Taxiresor i hemlandet	213	227	247	195	168	152	100
Utlandsresor (resebiljetter och valuta) . . .	3 511	1 754	3 931	3 980	5 274	4 918	4 434
Telefonavgifter	1 453	1 139	1 452	1 636	1 707	1 860	2 154
Inrikesturism	621	362	664	668	832	1 137	843
Paketresor till utlandet	2 053	938	2 258	2 546	2 893	3 247	3 464

TABELL 10.
Utgifter för samfärdsel o.dyl. per hushåll, storområdesvis 1990, i mark

	Hela landet	Huvudstadsregionen	Övriga Södra Finland	Mellersta Finland	Norra Finland
Service- och reparationskostnader för bilar o.dyl.	1 758	1 486	1 664	1 837	2 404
Bränsle- och smörjmedel	3 894	2 794	3 968	4 090	5 045
Resor med tåg, buss och spårvagn i hemlandet	1 011	1 783	939	688	692
Taxiresor i hemlandet	213	401	169	177	147
Utlandsresor (resebiljetter och valuta) . . .	3 511	6 181	3 469	2 004	2 494
Telefonavgifter	1 453	1 392	1 411	1 517	1 576
Inrikesturism	621	608	634	519	823
Paketresor till utlandet	2 053	2 982	2 010	1 522	1 820

Rekreation, kultur och fritid

I utvecklingen av utgifter för rekreation o.a. ser man tydligt hushållens allt större satsning på fritiden. Ökningen är nästan överlag högre än prisstegringen för "rekreationsförnödenheter" (27 procent). Det spenderades t.ex. enligt förhandsutgifterna 71 procent mera pengar på filmer, kassetter och grammfonskivor år 1990 än fem år tidigare. Utgifterna för leksaker, spel och hobbyredskap har ökat nästan lika mycket. Utgifterna för teaterbesök, opera och konserter var mer än 60 procent högre än år 1985.¹⁾

Utgifterna för idrotts- och travtävlingar har ökat speciellt mycket (med 116 procent). På penningspelen tippning, lotto, joker och V5 satsades dubbelt så mycket pengar som för ett halvt årtionde sedan. Vidare har utläggerna för fritidsutrustning ökat med 87 procent.

Enligt förhandsutgifterna prenumererades eller köptes det dagstidningar och tidskrifter för ungefär 1 730 mark 1990. Jämfört med tidigare är ökningen 51 procent (59 procent för dagstidningarnas del). (Se tabellerna 11 och 12.)

TABELL 11.
Utgifter för rekreation o.dyl. per hushåll, efter hushållets storlek 1990, i mark

	Samtliga hushåll	1 person	2 personer	3 personer	4 personer	5 personer	6+personer
Filmer, kassetter och grammfonskivor ..	366	166	317	467	591	816	708
Leksaks-, spel- och hobbyredskap	382	55	119	574	1028	1383	836
Teater, opera och nöjen ¹⁾	123	90	126	130	151	202	152
Biografbesök och filmklubbar	73	38	64	89	135	102	75
Idrottstävlingar, travtävlingar	80	22	58	109	206	96	147
Dans, disco o.dyl.	128	71	109	160	213	213	209
Penningspel	742	353	854	982	999	981	712
Hyra för fritidsartiklar	253	86	219	281	485	618	579
Läger i anslutning till hobbyer	178	72	96	210	425	353	652
Fotografering, framkallning och kopiering	248	69	225	321	491	447	561
Dagstidningar och tidskrifter	1 729	1 153	1 800	1 952	2 263	2 335	2 515
Skriv- och teckningsmaterial	187	100	134	195	327	485	577

TABELL 12.
Utgifter för rekreation o.dyl. per hushåll, storområdesvis 1990, i mark

	Hela landet	Huvudstadsregionen	Övriga Södra Finland	Mellersta Finland	Norra Finland
Filmer, kassetter och grammfonskivor ..	366	495	329	310	414
Leksaks-, spel- och hobbyredskap	382	430	371	388	331
Teater, opera och nöjen ¹⁾	123	174	131	94	71
Biografbesök och filmklubbar	73	124	71	50	44
Idrottstävlingar, travtävlingar	80	75	80	69	115
Dans, disco o.dyl.	128	101	128	129	167
Penningspel	742	668	727	735	941
Hyra för fritidsartiklar	253	379	224	186	293
Läger i anslutning till hobbyer	178	290	154	132	182
Fotografering, framkallning och kopiering	248	238	254	246	246
Dagstidningar och tidskrifter	1 729	1 852	1 699	1 705	1 685
Skriv- och teckningsmaterial	187	192	173	174	261

¹⁾ Här ingår inte säsong- och seriebiljetter.

Övriga varor och tjänster

Inom gruppen övriga varor och tjänster är utgifterna märkbart högre än prisstegringen (36 procent) i fråga om t.ex. frisörstjänster samt för utgifter för artiklar för hygien och skönhetsvård. Dessa var i fjol två tredjedelar större än år 1985. Utgifterna för övervakad familjedagvård steg ungefär lika mycket, medan utgifterna för övrig privat familjedagvård har minskat även nominellt (troligen som en följd av hemvårdsstödet). Utgifterna för produkter och artiklar för spädbarnsvård fördubblades på fem år.

Hushållen köpte tobak för ca 1 460 mark år 1990, eller i genomsnitt 120 mark per månad. Detta motsvarar mer än 610 mark i året och 50 mark i månaden per person. Konsumtionsutgifterna för tobak har ökat med ungefär hälften sedan år 1985. Det har dock inte skett någon reelltillväxt i denna utgift, eftersom priserna på tobaksprodukter steg med 47 procent under samma tid. (Se tabellerna 13 och 14).

TABELL 13.
Övriga konsumtionsutgifter per hushåll, efter hushållets storlek 1990, i mark

	Samtliga hushåll	1 person	2 personer	3 personer	4 personer	5 personer	6+personer
Frisörstjänster	692	398	641	852	1 112	990	1 042
Artiklar för hygien och skönhetsvård	144	63	119	188	260	295	220
Produkter för hygien och skönhetsvård ..	956	522	879	1 186	1 551	1 502	1 456
Produkter och artiklar för spädbarnsvård .	157	0	21	370	380	463	727
Barnvårdstjänster	677	0	72	1 288	2 356	1 705	842
Tobak	1 455	900	1 487	1 962	1 967	1 517	1 800
Ospecificerad konsumtion	449	130	567	627	582	635	817

TABELL 14.
Övriga konsumtionsutgifter per hushåll, storområdesvis 1990, i mark

	Hela landet	Huvudstadsregionen	Övriga Södra Finland	Mellersta Finland	Norra Finland
Frisörstjänster	692	810	689	597	714
Artiklar för hygien och skönhetsvård	144	146	147	138	139
Produkter för hygien och skönhetsvård ..	956	1 166	952	791	985
Produkter och artiklar för spädbarnsvård .	157	152	165	131	194
Barnvårdstjänster	677	880	656	521	755
Tobak	1 455	1 567	1 448	1 298	1 644
Ospecificerad konsumtion	449	828	330	350	478

2. Regionala och andra skillnader i konsumtionen

Konsumtionsutgifterna var större i huvudstadsregionen än i övriga delar av landet år 1990, med undantag för livsmedel. Enligt förhandsuppgifterna översteg utgifterna för hushåll i huvudstadsregionen genomsnittet för det övriga Finland med nästan en tredjedel för drycker, mer än en tredjedel för restaurang- och kafébesök, nästan en sjättedel för samfärdsel och rekreation och en femtedel för kläder och skodon samt övriga varor och tjänster. Per person räknat är differenserna ännu större, emedan hushållens medelstorlek i huvudstadsregionen är liten jämfört med övriga landet.

Det förekommer betydande regionala och kommuntyps-baserade skillnader i konsumtion av vissa livsmedel. Skillnaderna beror på olikheter i levnadsvanor. T.ex. konsumtionen av mjölk och smör är klart minst i södra Finlands städer. Den största mjölkkonsumtionen förekommer i norra Finland, och den största smörkonsumtionen i mellersta Finland, i gruppen övriga kommuner. En del av skillnaderna kan förklaras av sättet att tillreda maten. Samma fenomen kan iaktas också i fråga om konsumtionen av korv, ägg, potatis, socker och kaffe. T.ex. konsumtionen av socker var i fjol 11,1 kg per person i städerna, men hela 15,5 kg i landsortskommunerna.

3. Innehav av varaktiga konsumtionsvaror

I undersökningen om levnadskostnader utreds även förekomsten av varaktiga konsumtionsvaror i hushållen. Tabell 15 visar jämförande uppgifter för vissa varor från tidigare hushållsbudgetundersökningar.

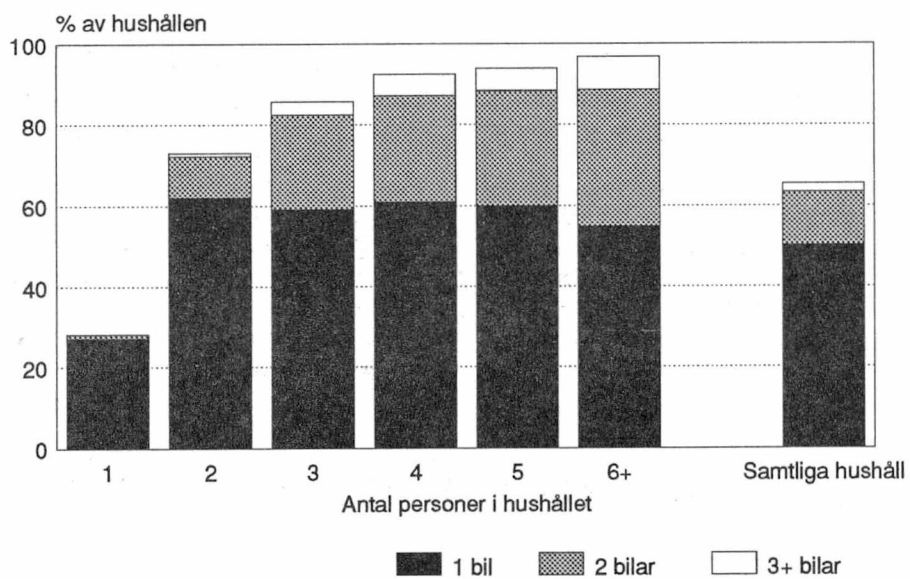
Figureorna 2, 3 och 4 åskådliggör hur innehavet av hemdator, mikrovågsugn och bil varierar med hushållsstorleken

TABELL 15.
Förekomsten av vissa varaktiga konsumtionsvaror i hushållen åren 1971–1990 (i % av alla hushåll)

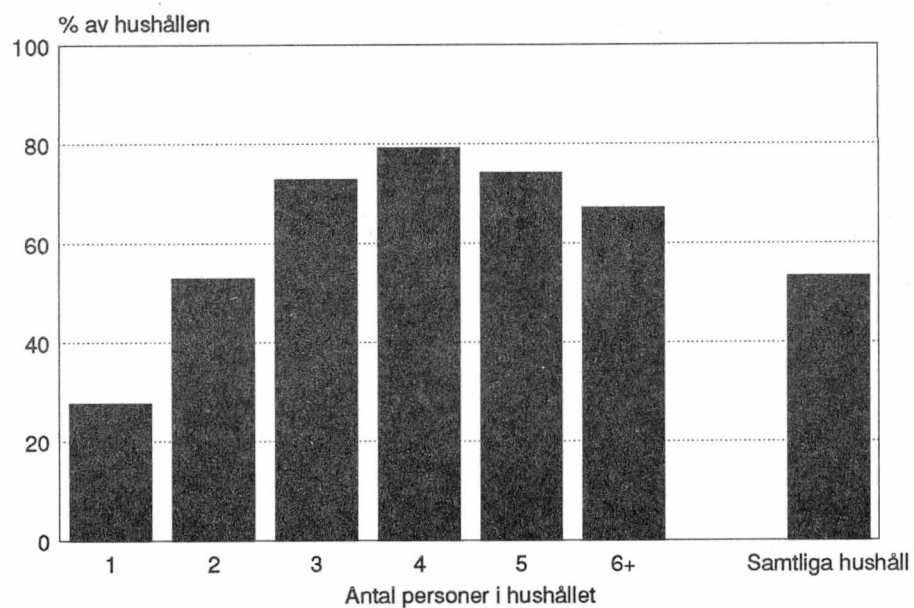
	1971	1976	1981	1985	1990
Färg-TV	1	23	50	74	90
Svartvit TV	73	74	51	35	25
Videobandspelare	15	47
CD-spelare	12
Datamaskin	5	17
Kylskåp	64	93	94	96	96
Frys	7	39	56	70	78
Mikrovågsugn	53
Bakmaskin	4
Elektrisk symaskin	31	45	52	56	58
Tvättmaskin	55	72	73	67 ¹⁾	81 ¹⁾
Diskmaskin	1	5	10	17	34
Dammsugare	61	85	89	93	96
Vattensäng	9
Telefon	39	72	79	87	94
Bärbar telefon eller biltelefon	7
Växelcykel 1 st	26	26
Växelcykel 2+ st	22	32
Egen bil 1 st	} 43	} 51	49	47	50
Egen bil 2+ st			6	10	15
Husvagn	1	2	2	3
Motor- eller segelbåt	14	12	14	15

¹⁾Enbart automatiska tvättmaskiner

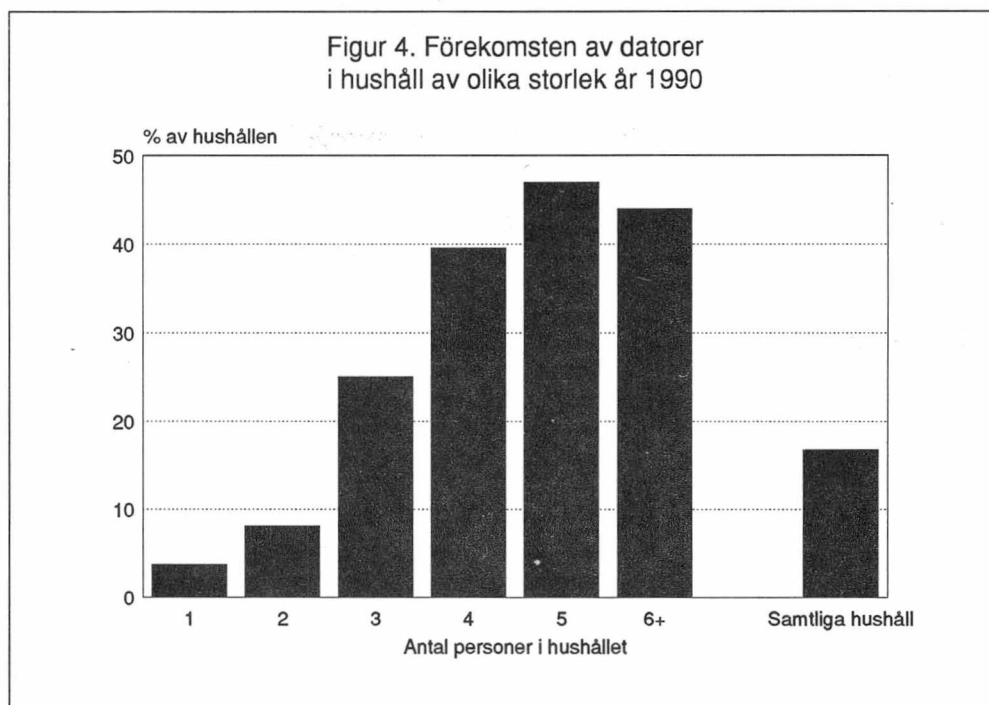
Figur 2. Förekomsten av egna bilar i hushåll av olika storlek år 1990

Figur 3. Förekomsten av mikrovågsugnar i hushåll av olika storlek år 1990

Figur 4. Förekomsten av datorer i hushåll av olika storlek år 1990

4. Undersökningens olika faser

Levnadskostnadsundersökningen är en urvalsbaserad undersökning med vars hjälp Statistikcentralen samlar in uppgifter om de privata hushållens konsumtionsutgifter och intäkter år 1990. Undersökningsurvalet är ungefär 12 000 hushåll.

Basuppgifterna samlades in med hjälp av räkenskaper och intervjuer. Konsumtionsutgifterna för livsmedel samt kortvariga och halvvaraktiga varor och tjänster erhöles genom att hushållen bokförde sina utgifter under två veckors tid. Undersökningsperioden om ett år hade indelats i 26 två veckor långa räkenskapsperioder. I varje räkenskapsperiod deltog i genomsnitt 375 hushåll.

Till räkenskaperna anslöt sig en intervjudel (begynnelseintervjun), där man samlade in uppgifter om bl.a. tidningsprenumerationer, försäkringspremier, bruk av samhälleliga tjänster och innehav av varaktiga konsumtionsvaror.

Våren 1991 gjordes de s.k. årsintervjuerna, vari ingick frågor om bl.a. anskaffning av varaktiga konsumtionsvaror, boendeförhållanden och boendeutgifter, lån och inkomster.

Förhandsuppgifterna i denna publikation baserar sig på räkenskaps- och begynnelseintervjuuppgifter från 8 640 hushåll. Uppgifterna har höjts till årsnivå. De hushåll som ingår i materialet har en genomsnittlig storlek på 2,37 personer. (Denna siffra kommer att minska till ungefär 2,3 efter hand som bearbetningen av materialet framskrider). År 1985 var hushållens genomsnittliga storlek 2,36 personer.

Följande förhandspublikation utkommer i början av år 1992. De slutgiltiga undersökningsresultaten blir klara på sommaren 1992. Ur förteckningen nedan framgår vilka konsumtionsutgifter som nu finns tillgängliga (i form av förhandsuppgifter), och vilka som färdigställs senare:

1. Livsmedel, drycker och måltider	Förhandsuppgifter Senare arbetsplatsmåltider och övriga avgiftsbelagda måltider
2. Kläder och skodon	Förhandsuppgifter
3. Bostad, fritidsbostad, värme, lyse och kraft	Senare
4. Hushållsinventarier, -förnödenheter och -tjänster	Förhandsuppgifter Senare möbler, konstföremål, hushållsmaskiner och -apparater samt lösöreförsäkringar
5. Sjuk- och hälsovård	Förhandsuppgifter Senare: avsnittet om medicinska apparater och inventarier samt undersöknings- och vårdavgifter
6. Samfärdsel, telekommunikation och turism	Förhandsuppgifter Senare inköp av transportmedel, motorfordon försäkringar, avsnittet om utgifter av transportmedel, inrikesresor, telefoner och transporttjänster
7. Rekreation, kultur och fritid	Förhandsuppgifter En stor del senare
8. Övriga varor och tjänster	Förhandsuppgifter En stor del senare
9. Gåvor och bidrag till andra hushåll	Senare

PL-PB 504
00101 Helsinki-Helsingfors

Undersökningen om levnadskostnader 1990

Förhandsuppgifter om finländarnas konsumtion II

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Central Statistical
Office of Finland

Income and consumption
1991:7

Förfrågningar - Tiedustelut

Marjatta Laiho
Anton Antonius
Pertti Kangassalo
(90) 17 341

Julkaisujen myynti:

Försäljning:

Hinta — Pris

Tilastokeskus
PL 504
00101 Helsinki
Puh. (90) 173 41

Statistikcentralen
PB 504
00101 Helsingfors
Tel. (90) 173 41

50 mk

ISSN 0784-8420
= Tulot ja kulutus
ISBN